

Kranjci, opustimo na ta dan vse druge prireditve, ter pohitimo k našim Korošcem, da spoznajo, kako močno je razvito Sokolstvo med nami, in vidijo, da radi in z veseljem vpoštevamo prireditve na njih zemlji. Društva, ne odlašajte s prijavi, ker je to v Vašem lastnem interesu, kakor tudi v interesu lepšega reda ob času slavnosti. Guštanj je lep kraj tik ob glasovalni coni, popolnoma zraven postaje. Koristili bomo mnogo tudi v narodnostnem oziru, ker se nahaja Koroška sedaj tik pred plebiscitom. „8. avgusta vsi v Guštanj!“

Članarina za Jugoslovansko Matico se bo pobirala po 1. avgustu t. l. Dolžnost vsakogar brez izjeme je, da pristopi temu društvu, da radevolje plača članarino in da agitira pri znancih in prijateljih za vstop. Pobira g. Senčar, šolski sluga, z nabiralno polo,

Cene padajo. Dopisovalca omenjenega članke v zadnji številki Ptujkega lista prosimo, da nam preskrbi kolikor mu mogoče sladkorja po 48—50 K, najfinejše moke po 10 K in krušne moke po 6 K za kg. Hvaležni mu bodo gotovo vsi konsumenti, najbolje pa trgovci, kateri bi mu za posredovanje dali lepo nagrado. Občinstvu pa glede sladkorja naznanimo, da nam je Zveza slov. trgovcev v Celju istega fakturirale po 64 K za kg od Celja, prodajali, oziroma ponujali smo ga nekaj časa po 70 K (v Ljubljani 80 K in še več.) Vsled hitrega naraščanja naše valute so cene sladkorja v inozemstvu rapidno padale, kar je tudi nas prisililo, znižati ceno od 70 K na 60 K za kg, tako da smo ves čas z izgubo 4—5 K pri kg prodajali. Odkar pa Čehoslovaška zahteva kompenzacijo za sladkor, ga v prosti trgovini ni več dobiti in skoraj gotovo do nove kampanje ne bo. Posledice tega, kakor tudi drugih momentov (konflikt z Italijo, vladna kriza, padanje naše valute) se že čutijo. Trgovci so povsod in tudi v Ptujju ceno zvišali na 70 K. Kar se pa moke tiče, ve vsak, da je ista trgovca stala vedno nad 10 K, oziroma na 7 K kg. Priporočamo pa občinstvu nakup moke, ker so cene v zadnjih dnevih poskočile, kar pa je edinole vlada zakrivila. Vlada je namreč dovolila Centralni upravi za trgov. promet sa inostranstvom izvoz 4000 vagonov pšenice, ter dovolila nakupovalno ceno za kg pšenice 6.40 K, medtem ko je bila cena na 4—5 K za kg. Trditve, da je drugod vse ceneje, kakor v Ptujju, lahko s ponosom zavrne, ker je ravno Ptuj znan kot najcenejše mesto, kar dokazuje dejstvo, da se konsumenti iz Maribora in od drugod vozijo v Ptuj nakupovat. Za več slovenskih trgovcev Milko Senčar.

Kmetijska šola pri Vel. Nedelji. Lansko leto se je mnogo govorilo in tudi pisalo o ustanovitvi kmetijske šole pri Vel. Nedelji v gradu nemškega viteškega reda. Stvar je že tako dozorela, da je bila ustanovitev takorekoč zagotovljena in se je že pričela zbirka občin in okrajev za adaptacijo in primerno ureditev prostorov. Sedaj je menda zadeva zaspala, ker se ne sliši ničesar več, čeravno bi se moralo z delom že pričeti, da se čimprej šola odpre svojemu namenu. Krivda baje zadene deželno vlado, ki ustanovitvi kmetijske šole pri Vel. Nedelji ni naklonjena, in želi, da se taka šola ustanovi v Prekmurju in to menda iz edinega malenkostnega razloga, da baje prostori niso primerni in se ne dajo preurediti. Nočemo trditi, da so prostori v gradu nemškega viteškega reda pri Vel. Nedelji najboljši, da bi pa se ne dali preurediti, je bajka, ki jo je menda iztuhtal le nasprotnik šole. Prostori bi bili za silo prikladni za enoletno kmetijsko šolo, kakoršna se je želela. Glavno pa je, da ima šola dovolj pripravnega zemljišča na razpolago. Ta pogoj pa je povsem podan, ker se nahajajo blizu vinogradi, sadonosniki, travniki, gozdi, polja in vrtovi, v katerih se lahko učenci praktično vežbajo za svoj poklic kot bodoči umni kmetovalci. Tretji razlog, da mora biti šola blizu železnice in da je dostopna za dotične okraje, za katere je ustanovljena, je neovržen, ker je pri Vel. Nedelji železniška postaja za osebni in blagovni

promet, ter je najlažje dostopna za učence, ki pridejo iz ptujkega, ormoškega, ljutomerskega in gornjeradgonskega okraja, ter tudi za Prekmurce. Haložani, kakor Slovenjgoričani, ki so dobri poljedelci in vinogradniki, so se opetovano že izjavili, da jim prostor pri Vel. nedelji najbolj ugaja. Ti prispevajo k ustanovitvi šole največ, ker vidijo, da jim je potrebna. Seveda lahko pohajajo v to šolo ravnotako Prekmurci, ker jim tudi ne bo odročna. Čemu se torej še odlašajo z ustanovitvijo, zakaj se ne prične s preurejevanjem poslopja, je mnogim kmetovalcem, ki bi radi dali svoje sinove, katerim bodo pozneje izročili svoje kmetije, v to nameravano kmetijsko šolo, neumevno. Stavimo na poverjenišvo za kmetijstvo in za uk zahtevo, da svoječasno dano obljubo glede ustanovitve enoletne kmetijske šole pri Vel. Nedelji izpolni in takoj prične z vsemi pripravami. Druge javne zastope in korporacije pa pozivamo, da ukrenejo vse potrebno in zastavijo na merodajnih mestih ves svoj vpliv za čimprejšnjo ustanovitev navedene kmetijske šole.

Kmetovalci iz Pesniške doline.

Iz Središča. Sijajno uspeli sokolski okrožni zlet nekaterim temnim elementom ne da pokoja in z dopisi v „Straži“ in „Gospodarju“ skušajo na ostuden način oblatiti prireditve, o kateri enodušno sodi vse naše prebivalstvo, da je bila ena najlepših, kar jih je Središče imelo. Posebno se hučuje nad našim županom, nad zastavami, o katerih trdi, da so bile prisilno razobešene, posebno pa ga jezi ogromna udeležba. Zastave so imeli razobešene samo člani in podporniki Sokola in radi bi jih bili razobesili vsi, če bi jih bilo več na razpolago. Kar se pa tiče zastav na Kraljev imendan, je tudi takrat vihrala na rotovžu trobojnica in če bi bil dopisnik toliko pošten, da bi si upal nositi glavo pokonec, bi jo bil lahko videl. Toda on gleda raje v tla in sramežljivo zarudeva, kadar korakajo mimo njega brhke Sokolice v „dokolenkah“ in ogrožajo njegovo, oh tako šibko moralno. Siromaček! Tako se mu je glava zmešala od samih nog in kratkih kril, da niti Orlov ni mogel več od Sokolov razločiti in je videl okrog sebe samo liberalno gospodo in niti enega krščanskega človeka, dasiravno so bili njegovi pristaši skoro vsi na telovadišču in so se Orli in Marijine družbenice krasno zabavale do ranega jutra. Samo iz Središča in okolice je bilo mnogo nad 1000 gledalcev in če teh tudi ne šteje med krščansko ljudstvo, potem moramo z obžalovanjem konstatirati, da pri nas krščanskega ljudstva sploh več ni. Pač žalostne razmere! Eno razliko pa bi dopisniku še posebej povedali, če še hoče primerjati in iskati razlike med sokolskimi in orlovskimi prireditvami. Na orlovskem taboru smo slišali celo kopico hujskajočih govornikov, ki so v dolgotrajnih govorih povzdigovali sebe in Orle v deveta nebesa, vse druge pa napadali in blatili, kakor da so največji hudodelci. Dočim na sokolski slavnosti ni bilo slišati niti ene šaljive besede. Ta je bistvena razlika in učite se od Sokola, kako se imate o takih prilikah obnašati, ali pa si naročite knjigo lepega vedenja. Kar se pa tiče pijančevanja, si oglejte razne cerkvene slavnosti, romanja, primicije ali pa orlovske domove po ponesrečenih prireditvah in prepričali so boste, da ima Sveta vojska ravno med onimi najmanj pristašev, ki na metre prodajajo svoje krščanstvo.

Politične vesti.

Člen 15. volilnega zakona. Ta člen, radi kterega je nastala kriza v vladi, se glasi: Uradniki in vsi, ki se drugače nahajajo v državni službi, kakor tudi predsedniki občin, izgube, ako bi bili izvoljeni za poslanca in bi sprejeli mandat, svoje mesto. Svoje uradno mesto obdrže skupno s poslanskim mandatom: 1. ministri v službi in na razpoloženju; 2. člani državnega sveta; 3. izredni poslaniki, diplomati in člani agencij v inozemstvu; 4. predsedniki in člani višjih sodišč in sodišč

prve stopnje; 5. profesorji vseučilišč, srednješolskih in strokovnih šol; 6. inženirji in zdravniki, ki so v državni službi; 7. vpokojeni uradniki na razpoloženju; 8. ban, odnosno predsedniki pokrajinskih vlad.

Učitelj ne imej pasivne volilne pravice. V prejšnji avstrijski državi je mogel biti izvoljen za poslanca vsak, torej tudi katerikoli uradnik, ne da bi izgubil s tem svojo uradniško službo. V Srbiji je bilo to drugače. Tam državni uradnik ni mogel biti poslanec; ako je po izvolitvi sprejel mandat državnega poslanca, je izgubil svojo službo. Kaj naj se zgodi v novem volilnem redu za Jugoslavijo? Nekterim višjim uradnikom so priznali to pravico, drugim pa in nižjim uradnikom kakor tudi učiteljem so jo odrekli po vladinem načrtu, ki so ga izdelali srbski radikali s Protićem načelu. Značilno je bilo vedenje naše klerikalne stranke. Ti zahtevajo pri nas v Sloveniji najširšo volilno pravico, pri občinskem volilnem redu so jo raztegnili tudi na ženske; v Beogradu pa se družijo s Protićem in oropajo tako volilne pravice učiteljstvo, ki je dosedaj imelo to pravico. Kakor v zasmeh, so o volilni brezpravnosti učiteljstva razpravljali prav tiste dni, ko je bilo na stotine učiteljstva zbranega v Beogradu iz vseh delov naše države. Zato se je v skupščini dobila le večina poslancev, ki so se sramovali vladinega nazadnjaškega predloga, glasovali za pasivno volilno pravico učiteljev ter s tem izzvali vladino krizo.

Lahi kriče po vojni. Da pomire za nekaj časa revolucionarno gibanje v Italiji, kriče nacionalistični voditelji, naj začne Italija vojsko z Jugoslavijo. Ker so Lahi v Albaniji popolnoma tepeni, se tolažijo, da bi imeli z Jugoslavo lažji posel.

Naša vlada in italijanska grozodejstva. Naša vlada je takoj po dognanih grozodejstvih storila vse potrebne korake. Zahteva zaščito naših rojakov v zasedenih krajih. Na Reki, kjer se vedno divjajo D'Annunzijeve čete, naj se ustanovi mednarodna policija. Zahteva zadoščenje za našo misijo v Trstu.

Naša vlada pri vrhovnem zavezniškem svetu. Proti italijanskim divjaštvom v zasedenem ozemlju se je pritožila naša vlada pri vrhovnem zavezniškem svetu, kažoč na nevzdržnost položaja. Italijanska grozodejstva jemljejo Italijanom pravico, da bi gospodovali nad našimi rojaki. Jadransko vprašanje naj se pravično reši, potem bo mir.

Srbi za naše rojake. Narodni poslanci iz zasedenega ozemlja so bili pri vojnem ministru. Po avdijenci je izjavil eden izmed poslancev: Srbi niso ostali še nikomur ničesar dolžni, najmanj pa bodo kaj ostali dolžni Italiji.

Zasedba Apaške kotline. Avstrijci so po mirovnih določilih zapustili desni breg Mure (apaško kotlino). Dne 18. julija so zasele izpražnjeno ozemlje naše čete, upravo pa so prevzele civilne oblasti.

Razdrta proga Špilje Radgona. Pri mirovni pogodbi nam mora biti zagotovljen prost prevozni promet po železnici med Špiljem in Radgono. Koliko je Nemcem do izvršitve mirovne pogodbe, kaže najboljšje, da so razdrli to progo pri Cmureku in Špilju.

Italijanska grozodejstva proti Slovencem in Hrvatom v zasedenem ozemlju se nadaljujejo. Italijani bi radi s silo iztrebili naše prebivalstvo. Njihovo tiranstvo je še hujsje, nego je bilo avstrijsko l. 1914.

Razno.

Tako skrbi vlada za verižnike! Mariborski trgovci so dobili ameriški sladkor kilogram po 32 kron. Hoteli so ga prodajati kg po 35 kron, toda pokrajinska vlada je baje trgovcem prepovedala tako ceno prodajo, češ da bi drugi trgovci, ki so si nakupičili sladkor z namenom, da ga prodajo po 80 kron, pri teh cenah preveč izgubili. Kaj kmet in delavec, glavno je verižniški trgovec! Ali mislite, gospoda, da bodo kupovalci vse pogoltnili in pozabili?